

Opetus- ja kielitaidon arviointi humanistisessa tiedekunnassa

1. Yliopiston ohjeet

Jyväskylän yliopiston johtosäännön 27 §:n mukaan *professorilta* edellytetään kykyä antaa korkeatasoista tutkimukseen perustuvaa opetusta ja ohjausta. *Yliopistonlehtorilta* edellytetään 28 §:n mukaan kykyä antaa laadukasta tutkimukseen perustuvaa opetusta ja ohjata opinnäytteitä ja *yliopistonopettajalta* johtosäännön 30 §:n mukaan tehtävässä tarvittava opetustaito. Johtosäännön 29 §:n mukaan myös *tutkijatohtorin* kelpoisuusvaatimuksena on tehtävissä tarvittava opetustaito. Yliopistolain (558/2009) 89 §:n mukaan *dosentilta* vaaditaan hyvä opetustaito.

Opetustaitoa arvioitaessa otetaan huomioon opetus- ja ohjauskokemus ja pedagoginen koulutus, tuotetut oppimateriaalit, muut opetustoimessa saavutetut ansiot sekä tarvittaessa opetusnäyttein osoitettu opetuskyky.

Rehtorin delegointipäätöstä koskevissa menettelyohjeissa (8.2.2011) todetaan, että opetus- ja tutkimustehtävissä tarvittava opetuskyky ja -taito osoitetaan opetusnäytteellä, joka annetaan julkisesti. Opetusnäyte annetaan tiedekuntaneuvoston kokouksen yhteydessä tai muussa dekaanin/johtajan määräämässä tilaisuudessa, johon tiedekuntaneuvoston jäsenillä on mahdollisuus osallistua. Asian ratkaisija tai esityksen tekijä voi vapauttaa opetusnäytteen antamisesta perustellusti ainakin tilanteissa, joissa henkilö on aikaisemmin antanut vastaavan näytteen, taikka opetustaidosta ja -kyvystä voidaan varmistua muulla tavalla täytettävänä olevan tehtävän asettamat edellytykset huomioon ottaen.

Opetustehtävissä tarvittava *kielitaito* (suomen, ruotsin, muun kielen taito) arvioidaan tarvittaessa opetusnäytteen yhteydessä ottaen huomioon, mitä muualla kielitaidon osoittamisesta on määrätty. Dekaanin voi perustellusta syystä (esim. kielitaito osoitettu aiemmin) vapauttaa kielitaidon osoittamisesta.

2. Tiedekunnan käytänteet

2.1 Professorin tehtävät

Professorin tehtävää täytettäessä opetusnäytteen ja opetuksessa vaadittavan kielitaidon arvioi dekaanin asettama valmisteluryhmä. Dekaanin päättää opetusnäytteen aiheen ja myöntää vapautuksen opetusnäytteen antamisesta. Opetusnäytetilaisuus on julkinen.

2.2 Muut opetustehtävät ja dosentit

Yliopistonlehtorilta, yliopistotutkijalta, yliopistonopettajalta, tutkijatohtorilta ja dosentilta edellytettävän opetusnäytteen ja opetuksessa vaadittavan kielitaidon arvioi dekaani kuultuaan laitoksen johtajan asettamaa opetusnäytteen arviointilautakuntaa. Dekaanin päättää opetusnäytteen aiheen ja myöntää vapautuksen opetusnäytteen antamisesta. Opetusnäytetilaisuus on julkinen.

Dekaani voi myöntää vapautuksen opetusnäytteen antamisesta seuraavissa tilanteissa:

- hakija on antanut Jyväskylän yliopiston humanistisessa tiedekunnassa vastaavan opetusnäytteen noin kahden vuoden sisällä;
- hakija on antanut muissa yliopistoissa opetusnäytteitä vastaavia tehtäviä varten, ja ne on arvioitu vähintään arvosanalla *hyvä*;
- opetustaito voidaan luotettavasti varmistaa muulla tavalla (esimerkiksi pitkä kokemus vastaaventyyppisen tehtävän hoidosta, riittävän täsmällinen opetusportfolio palautteineen.

Vapautus harkitaan aina tapauskohtaisesti, ja siinä otetaan huomioon täytettävänä olevan tehtävän luonne, esimerkiksi tehtävän lyhyt kesto tai tehtävän painottuminen muuhun kuin opetukseen.

3. Opetusnäytteen arviointi

Opetusnäytteen arvioinnissa kiinnitetään huomiota mm. seuraaviin seikkoihin:

- sisältö ja sen liittyminen haettavan tehtävän opetusalaan
- soveltuvuus kohderyhmälle
- asian hallinta, ajantasaisen tutkimustiedon hyödyntäminen
- kontakti kuulijoihin, mielenkiinnon herättäminen ja ylläpito
- näkökulman valinta, argumentointi
- jäsentäminen, ajankäyttö
- havainnollistaminen, opetusmateriaali, av-välineiden käyttö.

Opetusnäytteestä annetaan arvolause asteikolla *erinomainen, kiitettävä, hyvä, tyydyttävä, vältävä, hylätty*. Arvolauseesta ilmoitetaan opetusnäytetilaisuuden jälkeen lähetettävällä pöytäkirjalla.